

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto

Ljubljana, četrtek 5. marca 1936

Cena posamezni številki Din 1.50

Nič se ne stori!

Gospodarska stiska bi bila pri nas najmanj za polovico manj ostra, če bi ljudje videli, kako se z odločilnih mest vodi po načrtu in sistematično boj proti krizi. Toda ljudje ne le, da takšnega dela nikjer ne vidijo, temveč morajo prepogosto celo konstatirati, da se tudi najbolj utemeljeni predlogi ne upoštevajo, da se kratkoročno nič ne stori, temveč pusti, da se vse razvija po svoji prosti volji.

Kje na svetu bi bilo n. pr. še mogoče, da se ne bi prav nič storilo za obnovo normalnega poslovanja denarnih zavodov. Povsod drugod je država takoj v prvi sili priskočila na pomoč denarnim zavodom in celo majhna Avstrija je zmogla v ta namen milijarde dinarjev. Pri nas pa se ni storilo nič drugega, kakor da se je najprej pustilo, da se je run razpasel, da so ostali denarni zavodi brez denarja in da so morali zapreti okenca, potem pa so se začele izdajati razne uredbe, ki pa ne morejo privedi do sanacije, temveč le do postopne likvidacije denarnih zavodov. Ko je bil run le v Beogradu, je bilo seveda drugače, tedaj je takoj prišla pomoč, da je bil naval vlagateljev v nekaj dneh ustavljen. In še pred kratkim smo doživeli, kako je le nekoliko močnejše dviganje vlog v Beogradu takoj sprožilo potrebno izjavo finančnega ministra, da se je to dviganje ustavilo.

Nikjer na svetu pa tudi ne bi bilo mogoče, da bi tako silna katastrofa, kakor je zadela s sankcijami naše gospodarstvo, ostala tako dolgo odločilnih mest neupoštevana. Skoraj bo že potekel 4. mesec, kar so sankcije ustavile naš lesni trg, in še se ni skoraj nič storilo v pomoč našemu lesnemu gospodarstvu. Komaj sedaj je izšla šele uredba v pomoč našemu lesnemu gospodarstvu, a še ta uredba ne prinaša mnogo in bi mogla iziti že prvi mesec. A vse druge zahteve lesnih trgovcev, izvoznikov, industrialcev in gozdnih posestnikov so ostale nerešene. Kaj je s pravilnim izplačevanjem lir, kaj z izvoznimi premijami, kaj z novimi trgovinskimi pogodbami, kaj je z znižanjem železniških tarif, kaj z redno morsko zvezo z Levanto itd. itd.? Nič se še ni v ta namen storilo, med tem pa naše lesno gospodarstvo propada in se pogreza vedno globlje in globlje.

Vsak četrtnetletje moramo konstatirati že skozi štiri leta, kako pada v Sloveniji neprestano število trgovin in obrtov. V majhni Sloveniji s komaj dobrim milijonom prebivalstva je padlo število trgovin in obrtov v petih letih za več kot 7500. Za toliko gospodarstev se je znižala tudi gospodarska moč Slovenije. Povsod drugod bi zgovorna sila teh števil takoj povzročila ukrepe v zaščito dveh gospodarstev tako važnih panog, kakor sta trgovina in obrt. Saj vendar trgovina ustvarja nacionalni kapital, obrt pa daje podlago za industrializacijo zemlje. Kljub temu pa se ni pri nas prav nič storilo v zaščito obeh teh tako važnih gospodarskih panog, temveč se je nasprotno še naložilo obema panogama večja in nova davčna bremena! Niti misliti pa ni, da bi se izpolnile zahteve trgovstva in obrtništva in da bi se sprejele vsaj one, ki so tudi v eminentnem državnem interesu, ko pravilno obdačenje prodajalcev tujih indu-

strijskih podjetij ter nabavljajalnih in konzumnih zadrug. Nič se ne stori! To je deviza, ki vlada pri nas!

Celo za agrarno proizvodnjo moramo to konstatirati. Nekdaj je bila Avstrija za naše agrarne proizvode kar prvovrsten trg. Toda dočim smo mi spali, je Avstrija delala in danes ne potrebuje ne našega mleka, ne naših jaje in v vedno manjši meri tudi naše živine. Če bi med tem zboljšali mi kakovost svojih pridelkov, če bi dosegli tipiziranje naših proizvodov, če bi znali izvoz organizirati in ga prilagoditi zahtevam tujih trgov, bi nazadnje mogli najti drugod nadomestne trge. Toda

naša agrarna proizvodnja se ni zboljšala, naš izvoz se ni organiziral, ostali smo tam, kjer smo bili pred desetletji in zato zaostali za drugimi narodi. Pri tem pa vseeno neprestano govorimo o našem kmetu, se postavljamo s svojim združništvom in govorimo o napredku vasi! A kje so ostale vse naše zadruge, da je naša agrarna proizvodnja tako silno zaostala?

Staro pravilo pravi, da samo vzgledi vlečejo. Če bi ljudje videli, kako se na odločilnih mestih dela sistematično in po načrtu za dvig gospodarstva, bi tudi ljudje sami zgrabili bolj energično za delo. Če pa vidijo, da se na odločilnih

mestih nič ne stori, če vidijo, da je naš upravni aparat neokreten, kakor je bil, če morajo skoraj vsak dan spoznati, kako se tudi najboljši predlogi zaradi nerazumevanja nekaterih oblasti ne morejo izvršiti, potem pač ni čuda, če tudi ljudje izgubljajo vsako voljo do dela. V tem pa je tudi višek naše gospodarske stiske, da postajajo ljudje brezbrizni in da je začela privatna iniciativa ugašati. In ugasnila bo popolnoma, če se ljudem z dejanji ne dokaže, da se je začelo delati, sistematično in po načrtu delati. Ta dokaz pa morajo podati tisti, ki imajo odločujočo moč v svojih rokah. Naj bi podali ta dokaz, dokler ne bo prepoznol

ne moremo dvomiti, moramo vendarle takoj izjaviti, da nas je izjava prosvetnega ministra ne samo iznenadila, temveč naravnost začudila.

Po vseh težkih razlogih, ki so jih navedli proti unifikaciji šolskih knjig tiskarnarji, knjigararji, zastopniki grafičnega delavstva, pedagogi in narodni gospodarji iz vseh pokrajin Jugoslavije, je bilo jasno, da se unifikacija ne more braniti z nobenim resnim argumentom in da je zato treba kiniti zakon o učbenikih in razveljaviti natečaj o šolskih knjigah. To smo morali tem bolj pričakovati, ker so dobili slovenski vladni poslanci od najbolj odločilnih osebnosti tako pozitivna zagotovila, da bo unifikacija šolskih knjig odpravljena, da o tem ni bilo mogoče dvomiti!

Sedaj pa čitamo nakrat izjavo prosvetnega ministra, da se unifikacija šolskih knjig za ljudske šole dejansko že izvaja, ker da je dal razpisani natečaj dobre rezultate. Z drugimi besedami pa se pravi to, da se bo unifikacija navzlic vsem protestom in navzlic vsej svoji napačnosti vendarle izvedla, kakor da v Jugoslaviji volja ljudstva sploh nima nobene veljave in kakor da tudi najtehtnejši gospodarski razlogi nič ne pomenijo. Vse zaupanje v državo mora biti uničeno, če bi takšno neupoštevanje ljudske volje moglo obveljati!

Zato tudi ne moremo verjeti besedam prosvetnega ministra, da je akcija za unifikacijo šolskih knjig nastala iz najboljšega stremljenja. Kje naj bo vendar to najboljšo stremljenje, če pa se je dokazalo, da bodo unificirane šolske knjige slabše in dražje od onih, ki so jih izdajala zasebna založništva. Moramo nasprotno biti mnenja, da so visoke nagrade avtorjem in zlasti še komisiji za oceno predloženih rokopisov tisti zadnji vzrok, ki z neverjetno trmoglavostjo vztraja na unifikaciji šolskih knjig. Ta zaslužek nočejo nekateri pogrešati in zaradi tega zaslužka se pogazijo vsi gospodarski ugovori in se ne upošteva ljudska volja. Toda kam bi prišli, če bi ta trmoglavost smela zmagati!

Pričakujemo zato, da bo na četrtnetkovni seji ministrskega sveta, ko se bo sklepalo o amandmanih, napravljen temeljit obracun s to trmoglavostjo in da bo vlada odobrila amandman, ki so ga ji glede zakona o učbenikih in odprave unifikacije predložili njeni poslanci. To je tudi edina možnost, da se pomiri javnost, ki se pač mora čuditi, kako je sploh mogoče, da se je moral baš sedaj oživeti že 6 let mrtev zakon, pa čeprav se je izjavil proti njemu celo glavni prosvetni svet!

Prva emisija blagajniških bonov zaključena

Ze takoj prvi dan je bilo podpisanih državnih blagajniških bonov za 76 milijonov Din, drugi dan pa že za skupno 100 milijonov. Sedaj je podpisovanje zaključeno, ker je bilo podpisanih blagajniških bonov za vseh 200 milijonov. Kolikor jih je zaenkrat v emisiji. Od skupnega zneska 200 milijonov Din je bilo podpisanih v Zagrebu 80%, v Beogradu 73%, v Ljubljani 34%, Novem Sadu 43%, Sušaku 2, Subotici, Varaždinu, Sarajevu in Splitu po poldrug milijon, Škoplju, Osijeku, Mariboru, Pečtrogradu in Vrscu pa po 1 milijon dinarjev.

„Ne proti Tati, ne proti Bati“

Tako govore le ljudje z zavednostjo kolonialnega naroda

Že samo to dejstvo, da zagovarjajo zastopniki kmečkih zadrug in celo nekateri poslanci tuje velekapitalistično podjetje v njegovem boju proti domačemu obrtništvu in trgovstvu v inseratnem članku, ki ga nekateri naši listi objavljajo celo v uredniškem delu brez vsake svoje pripombe, odkriva dovolj globoko vso našo obupno nezavednost. Za te kmečke zadruge je eksistenčni boj domačih obrtnikov proti tujemu velekapitalističnemu podjetju le vprašanje onih par dinarjev, kolikor bi ev. tuji čevlji bili cenejši, za naše časopise pa pomeni ves ta boj le izredno ugodno priliko za dobro plačan inserat, vse drugo pa se jih ne tiče. Naj vendar vsi ti nezavedneži le malo preudarijo, do kakšnih rezultatov bi prišli, če bi se vsi ljudje ravnali po tem vzglednem primeru nezavednosti.

Vsa »Seljačka sloga« bi se lahko tudi na glavo postavila, toda cene agrarnih proizvodov bi neusmiljeno zdrknile še znatno nižje, če bi obveljalo načelo, da človeka nič drugega ne briga, ko cena blaga in da je vseeno, odkod blago izhaja. Samo en teden naj bo dovoljen prost uvoz agrarnih proizvodov, pa bodo kmetovalci stremeli, kako malo velja njih blago. In čisto zaman bi se še tako krepko organizirali v kmečki slogi, ki bi veljala magari v vsej državi, ker na trgu nihče ne bi po njih blagu niti povpraševal. Naš kmet bi hipoma padel na stanje kolonialnega naroda, ki mora prodati svoje blago za vsako ceno in če ni drugače tudi za čisto brezvredno blago, ki ga ni mogoče spraviti na nobenem zdravem trgu več v denar. Samo visoke zaščitne carine so ohranile nemškega kmeta na njegovi višini in država, ki ne ščiti kmetu cen njegovih pridelkov, ta država mora nujno tudi kulturno nazadovati. Ne zadostuje, če dela kmet sam, temveč ves narod mora varovati interese domačega poljedelstva ali pa pade vse gospodarstvo naroda.

Narod, ki je brez politične svobode, je brez moči tudi proti tujemu kapitalu. Narod pa, ki ne zna svoje politične svobode uporabiti v zaščito domačega gospodarstva, ta narod bo tudi prej ali slej izgubil politično svobodo, ker je ni vreden niti za njo usposobljen. Ali si tisti nezavedneži, ki se uđinjajo tujemu kapitalu, sploh približno predstavljajo, kakšno silo pomeni veliki kapital tujih

družb! Ta kapital more, če bi njegovi interesi tako zahtevali, kupiti v Jugoslaviji vse, kar je kolikaj vredno. Saj smo vendar že videli, kako so postala vsa naša glavna bogastva last tujega kapitala, in vrhu vsega še za sramotno nizko ceno! Sedaj naj postane tuji velekapital še gospodar naše gospodarske delavnosti! Danes gre za to, da moramo vsaj začeti nositi le obutev, ki jo proizvaja tuji kapital, skoraj bomo na istem glede oblek, ne bo dolgo pa bomo na istem glede neobhodno potrebnih življenjskih potrebščin. Kaj pa bo potem še nam ostalo! Od česa pa bomo živeli mi, kje črpali denar za svoje kulturne potrebe? Bomo kakor črne v kolonijah, ki nimajo drugega ko ubogo svojo delovno moč, ki jim je dana z rojstvom!

Ali se zavedajo vse sile tujega velekapitala oni naši listi, ki dajejo tujemu podjetju celo prostora v uredniškem delu? Ali so mar njih naročniki iz vrst tujega velekapitala? En sam milijon dolarjev tujega kapitala, pa bi hoteli poznati časopis, ki bi zdržal konkurenco s tujim časopisom, ki bi imel takšno glavnicu! Tako smo brez moči proti tujemu velekapitalu.

Ponavljamo: Ne gre za cene, ne za kakovost blaga, ne za antiptije ali simpatije do tujega kapitala. Gre edino za eksistenčni boj čisto naših ljudi proti prodiranju tujega kapitala. Gre za gospodarski boj, ki je za bodočnost naroda prav tako velike važnosti, kakor so včasih krvave vojne. Nikdar ni imela za noben narod izgubljena prestižna vojna tako usodnih posledic, kakor izgubljena gospodarska vojna. Prva vojna je le ustavila razvoj naroda, druga pa je pahnila ves narod nazaj na

nizjo stopnjo. Na katero stopnjo pa moremo še pasti mi, ki smo že zaigrali vse svoje naravne zaklade?

Če je domač obrtnik tudi dražji, ostane vendarle ves dobiček celoti ohranjen. Poleg tega dobi država svoj delež, prav tako občine, banovina, naša narodna društva, naša založništva itd. Od dobička tujega podjetja pa nima narod nič. Ali ste morda le enkrat čitali, da je to in to tuje kapitalistično podjetje žrtvovalo le paro za naše narodne namene? Ali dobi država od njih tiste davke, ki bi jih morala? Ali ste kje drugje zasledili le skromen dobiček, ki ga ima celota od tujega podjetja?

Če se pod to perspektivo gledajo cene, za katere prodaja tuje podjetje, potem še prednost nizkih cen izgine. Toda na anketi v Beogradu smo slišali, da danes niti v cenah niso tuja podjetja več pred domačimi! In še se upa neka skupina na glavo padlih kmečkih zadrug javno kričati: Ne tiče se mene »Tata«, ne »Bata«!

Kakšne pa bodo cene takrat, kadar bodo naša domača podjetja strta, kadar bo moral naš obrtnik ponižno stati pred vrati tujega podjetja in prositi, da bo sprejet kot nekalificiran delavec! Takrat pa naši ljudje — in tudi tisti zaslepljeni zagovorniki tujega kapitala — bodo morali plačati ne cene, ki jih zahtevajo danes naša podjetja, temveč dvakrat in tudi večkrat višje cene.

Ljudje, ali res vsega tega ne sprevidite! Zakaj pa potem ne podpirate obrtnikov in trgovcev ter domačih podjetnikov v boju proti tujemu kapitalu? Kako morete izreči te sramotno nezavedne besede: Ne proti Tati, ne proti Bati!

Unifikacija šolskih knjig kljub vsemu!

Kakor poroča »Slovenec«, je izjavil prosvetni minister Stošović v svojem ekspezeju glede šolskih knjig naslednje:

»Vprašanje enotnih šolskih učbenikov v osnovnih šolah vse kraljevine se je že načelo in razpisani natečaj je, sodeč po številu došlih rokopisov, obrodil dobre rezultate. Razume se, da tudi ta akcija, ki je potekla iz najboljšega

stremljenja, da se po eni strani šolanjem da čim boljše in cenejše knjige, po drugi strani pa poenoti pouk v vsej državi, ni ostala brez ugovorov in protestov. Prepričan sem, da sem s svojo izjavo pred kratkim v dnevnih listih ovrgel vse neupravičene pomisleke.«

Pod pogojem, da je izjava prosvetnega ministra podana v vladnem listu pravilno, o čemer pač

Denarstvo

Razvrednotenje rublja

V svoji uredbi o odpravi trgovin Torgsina je sovjetska vlada določila, da se za pospeševanje turisticke zaračunava tujeem rubelj po tečaju en rubelj enak 3 francoskim frankom. Sedaj pa je izšla nova uredba, po kateri se vsi obračuni s tujino obračunavajo po tem tečaju. Tudi Državna banka bo po tem tečaju kupovala in prodajala vse tuje valute in tudi svojo bilanco sestavila po tem tečaju.

Dejansko to pomeni razvrednotenje rublja. Če je bila doslej njegova zlata vrednost določena z 77 zlata, bo odslej vreden le 19 zlata. 100 francoskih frankov je bilo dosedaj vrednih 750 rublja, sedaj pa so vredni 33 rubljev. Vendar pa bo tudi v bodoče zamenjava rubljev dovoljena le proti posebnemu dovoljenju.

Odlog plačil je dovoljen:

Gornjesavinjski posojilnici v Mozirju za dobo 6 let za dolgove, nastale do 14. decembra 1935. Obrestna mera za stare vloge 2%.

Češkoslovaška narodna banka je imela te dni svojo X. glavno skupščino, ki je bila od delničarjev zelo dobro obiskana. Skupščina se je udeležilo nič manj ko 497 delničarjev. Gen. direktor Peroutka je podal poslovno poročilo upravnega sveta. Banka je dosegla v preteklem letu 298 milijona Kč čistega dobička, od katerega se bo uporabilo 5 milijonov za pokojninski fond, pol milijona Kč dobi Rašinov fond, 243 milijona Kč pa se bo uporabilo za izplačilo odstotne dividende, dočim bo ostanek prenesen na novi račun.

Lira je v Ženevi padla od 2430 na 2425.

Vrhovni svet Italijanske banke je sklenil, da se izplača za l. 1935. dividenda v višini 60 lir.

Credit Lyonnais je zopet zvišal svojo dividendo na 100 frankov. Čisti dobiček družbe je znašal v l. 1935. 829 milijona frankov.

Programatični govor Hodže o Podonavju

Na zaključni seji Gospodarskega sveta male antante je povzel besedo tudi ministrski predsednik dr. Hodža ter podal velik programatični govor, kako je mogoče doseči gospodarsko sodelovanje vseh podonavskih držav. Med drugim je dejal:

Če hočemo konkretno govoriti o pogojih srednje-evropskega zblizanja, potem se moramo nasloniti na one organizacijske ustvaritve,

ki so kristalizacijske točke za nadaljnje zblizanje. Ti organizaciji sta Mala antanta in rimski blok. Najti moramo zanesljive metode, ki vodijo h konkretnemu zblizanju z rimskim blokom, kar je naša interna zadeva. Doseči pa moramo tudi, da bo ta naša akcija v skladu z interesi vseh zainteresiranih velesil. Zato bomo velesile stalno obveščali o naših pogajanjih, da vemo vsak hip, če je naše prizadevanje v skladu z njih mišljenjem. Naša želja je, da iniciativa za sodelovanje ne pride le od ene države v Podonavju, temveč od vse Male antante. Z romunsko jugoslovansko vlado smo se o tem že sporazumeli in sedaj morajo eksperti podrobno izdelati načrt za to sodelovanje. Če bi pa dale to iniciativo državi rimskega bloka, potem bomo mi z veseljem sodelovali. Znova pa moramo konstatirati, da je nemogoča vsaka resna konsolidacija srednje Evrope brez sodelovanja Male antante, rimskega bloka, Nemčije ter zapadnih velesil.

Uradno sporočilo o zasedanju Gospodarskega sveta Male antante

O rezultatu dela Gospodarskega sveta Male antante je bilo izdano uradno sporočilo, ki pravi med drugim:

Gospodarski svet je zasedal od 24. februarja do 3. marca. Po prvi plenarni seji se je razdelil v več odborov, in sicer: v trgovinski, prometni, odbor za turisticke in redakcijski. Trgovinski odbor je mogel z zadovoljstvom konstatirati, da se je trgovina med državami M. A. povečala za 50%. Odbor je izdelal načrt za zamenjavo blaga med Češkoslovaško na eni ter Romunijo in Jugoslavijo na drugi strani. Ravno tako je bilo sklenjeno, da se v kratkem začne pogajanja med Romunijo in Jugoslavijo za sklenitev definitivne trgovinske pogodbe.

Tudi v drugih panogah je mogel svet konstatirati napredek. Tako so bile sklenjene med Jugoslavijo in Romunijo direktne prevozne

tarife med Konstanco in jugoslovanskimi pristanišči na Jadranu ter s češkoslovaškimi postajami na drugi strani. Pripravljalna dela za izenačenje železniških predpisov bodo kmalu končana.

Zboljšanje je doseženo tudi v zračnem prometu ter je zračna zveza Praga—Sušak podaljšana do Splita in Dubrovnika.

Vprašanje plovbe po Donavi je bilo temeljito razpravljano in je bilo sklenjeno, da se konvencija o racionalizaciji donavske plovbe takoj uveljavi.

Poštna unija je med državami M. A. že stopila v veljavo. Sedaj se dela na to, da se ta unija razširi še na države Balkanskega sporazuma.

Za dvig turističnega prometa je bil ustanovljen posebni odbor, med Romunijo in Jugoslavijo pa je bila sklenjena turistična konvencija.

Tudi nekaj drugih konvencij je bilo dogovorjenih.

Prihodnje zasedanje Gospodarskega sveta bo 1. oktobra v Bukarešti.

Zle posledice mestnih uvoznin Praktičen dokaz, kako uvoznine škodujejo gospodarskemu življenju

Po novem proračunskem predlogu se nameravajo v Ljubljani zopet občutno zvišati uvoznine in trošarine. Ta namera se zagovarja kot nujna z ozirom na težke finančne razmere, v katerih je Ljubljana zaradi prejšnjega gospodarstva. Razlog, čeprav navidežno veljavon, je v resnici popolnoma neutemeljen in nestvaren. Kajti ni sedaj v debati, kakšno je bilo prejšnje občinsko gospodarstvo, če je bilo dobro ali ne, temveč v debati so nove davščine, če prebivalstvo te davščine zmore ali ne. Saj bi bilo tudi mogoče, da bi bila dediščina prejšnjega gospodarstva tudi desetkrat bolj žalostna, ali pa se naj bi zaradi tega tudi davščine za desetkrat zvišale! S takšnim argumentiranjem bi prišli do čisto nemogočih zaključkov!

Oficijalni razlog za povišanje uvoznin in trošarin pa je napačen še iz drugega razloga. Že sedanje uvoznine in trošarine so se izkazale kot napačne in v svojem uradnem poročilu mora celo ravnateljstvo dohodarstvenega urada priznati, da je donos trošarin padel tudi zaradi splošne krize in zastoja trgovine in industrije ter deloma tudi zato, ker se je začela veletrgovina Ljubljane izogibati. Iz tega pa jasno sledi, da so bile nekatere trošarine že previsoke in da bi bilo treba vso tarifo trošarin in uvoznin temeljito revidirati, ne pa kar linearno še poviševati!

Praktične primere za napačnost sedanjih uvoznin in trošarin vidimo skoraj pri vsaki stroki, tako tudi za grafična podjetja. Tako je bila lani uvoznina na graf. izdelke prav znatno povišana. Menda se je to zgodilo zato, da ne bi mogla nekatera izvenljubljanska podjetja konkurirati ljubljanskim. Ta namera pa je bila čisto napačna, ker je kapaciteta teh izvenljubljanskih teko neznamenita, da z ljubljanskimi sploh resno ne morejo konkurirati. Zato pa so bila ljubljanska podjetja zaradi tega poviška drugod prav občutno udarjena. Ljubljanski povišek je namreč napotil mariborska tiskarska podjetja, da so ta predlagala povišek uvoznine na grafične izdelke, ki pridejo v Maribor, na 600 Din za vsakih 100 kg. Če bi bil ta predlog od mariborskega občinskega sveta sprejet, potem bi to pomenilo, da ljubljanska podjetja sploh ne bi mogla več dobavljati svojih izdelkov v Maribor.

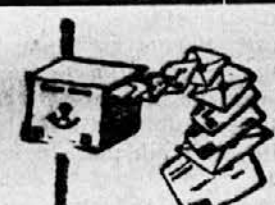
Postopanju Mariborčanov se končno ni čuditi po starem pregovoru, da se vrača tako, kakor se posojuje. Če bide Ljubljana mariborske tiskarne, ni razumljivo, zakaj ne bi bil Maribor ljubljanskih! Če pa vso zadevo presojamo z objektivnega in splošnega stališča, potem pač pridemo do drugega rezultata in moramo ugotoviti le eno, da si Maribor in Ljubljana po nepotrebnem delata eden drugemu težave. Če si bomo še v majhni Sloveniji postavljali kitajske zidove, potem pač ne bo napredovalo naše gospodarstvo.

Zato pa se naj tudi trošarina, odnosno uvoznina na tiskarske izdelke v Ljubljani ukine, ljubljanska tiskarska podjetja pa bodo poskrbela, da se bo potem to zgodilo tudi v Mariboru. Se enkrat: Ne delajmo si po nepotrebnem samim sebi težav!

Ne delajmo si po nepotrebnem samim sebi težav!

Ne delajmo si po nepotrebnem samim sebi težav!

Ne delajmo si po nepotrebnem samim sebi težav!

'KUVERTA'
D. 20.2.
LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Zunanja trgovina

Vrednost našega izvoza se je v januarju dvignila

Po podatkih carinskega oddelka finančnega ministrstva smo izvezili v januarju 151.730 ton blaga, dočim smo ga izvezili lani 210.625 ton. Po količini je torej naš izvoz nazadoval naravnost ogromno, kar je pač posledica sankcij. Tako je n. pr. padel izvoz lesa od 6574 vagonov v letu 1934. na 2735 v letu 1936. Tudi izvoz žita je bil zelo slab. Izvoz kornuže, ki je znašal lani v januarju še 3954 vagonov, je padel v letošnjem januarju na 300 vagonov. Po vrednosti pa je naš izvoz narastel, in sicer od 2678 na 2888 milijona Din ali za 7-9%. Da se je dvignil po vrednosti v tej velikosti meri, je posledica povečanega izvoza prešičev, masti, konoplje, svežega mesa in perutnine. Tako smo n. pr. izvezili letos skoraj 8000 prešičev več ko lani. Izvoz konoplje se je dvignil za 10 milijonov, ker kupujejo sedaj sankcijske države konopljo pri nas, dočim so jo preje kupovale v Italiji.

Se bolj ko izvoz pa je narastel po vrednosti naš uvoz. Dočim smo lani uvozili blaga za 2567, smo ga letos za 3425 milijona Din. Naš uvoz se je torej povečal za 858 milijona Din. Posledica tega velikega poviška uvoza je, da je bila lani naša trgovinska bilanca aktivna za 111 milijona, letos pa je postala pasivna za 269 milijona dinarjev. Uvozili smo predvsem bombažno predivo, ki smo ga preje dobivali iz Italije in ki ga lani nismo mogli uvoziti. Tudi uvoz vsega drugega prediva se je povečal.

Zlata vrednost zunanje trgovine se je v l. 1935., prvič po l. 1929., povišala za 17%. Kljub temu pa je dosegla zunanja trgovina v l. 1935. samo 34 odstotkov količine v letu 1929.

Na dunajskem trgu je bilo prodanih lani 626 milijona jajc, skoraj prav toliko ko l. 1934. l. 1933. pa je bilo prodanih 17 milijonov jajc več. Nad 55 milijonov jajc je dobavila Avstrija, uvozila pa je največ jajc Madjarska in za njo Poljska.

Poper se bo najbrže pocenil, ker so zaloge popra izredno velike in je tudi žetev popra zelo dobra. Normalno znašajo londonske zaloge popra 2000 ton, letos pa znašajo 13.000 ton. Holandska Indija, ki producira 80% vse svetovne proizvodnje popra, je l. 1934. pridelala 33.000 ton popra, l. 1935. pa 53.000 ton.

Več švicarskih strojnih tvornic namerava ustanoviti na Madjarskem tvornico za izdelovanje tekstilnih strojev.

Med Poljsko in Belgijo je bila podpisana trgovinska pogodba, ki velja do konca leta 1936.

Novozelandska vlada je sklenila, da se zniža tedenski delovni urnik od 48 na 40 ur.

S. Š.

Kako morajo biti spisane ponudbe za službo

(Nadaljevanje.)

»Ponudba je merilo intelligence, sposobnosti in uporabnosti ponudnika. Tukaj je le malo uporabnega materiala, če presojamo po ponudbah, nas prekine šef novega podjetja in pokaže polno košaro papirja. »Poskusili bomo še enkrat z oglasom.«

Poslovili smo se, hvaležni, da nam je dovolil pregledati ponudbe, ki so tako usodno končale svojo pot v košari za papir.

Da! Res je: Ponudba naj bo merilo intelligence, sposobnosti in uporabnosti ponudnika. Temu se ne dá oporekati!

Ne prepisujte ponudb, tudi iz te knjižice ne.

Prepisovanje je slaba lastnost slabih učencev. Redkokdaj se z njim dospe do dobrega spričevala. Nikdar pa do sposobnosti. Praksa, kakor je bilo že rečeno, formalnih spričeval ne priznava.

Ne pozabite, da bo na pisalni mizi delodajalca poleg vaše ležalo še mnogo ponudb. Tisti, od katerega je ta čas odvisna vaša usoda, jih bo prebiral drugo za drugo. Ko vzame v roke vašo, bo takoj opazil, da je prepisana. Kajti enakih, prepisanih, je našel morda že deset. Ne tolažite se s tem, da tega ne bo opazil. Preveč je izvežabano njegovo oko. Vaša ponudba bo sfrčala na kup, kup pa v koš, iz katerega ni več izhoda.

Učitelj vam je prepisano nalogo izpregledal. Od

vas kot učenca še ni zahteval samostojnosti. Tudi se vam je včas posrečilo, da ste ga preslepili. Delodajalec je za to nedovzeten. On zahteva od vas ponudbo le zato, da se prepriča o vaši samostojnosti. V praksi vselej le-ta odloča. Če niste samostojni, vam niti ne more zaupati. Zlasti ne v dandanašnjih razmerah, ki postavljajo poedince pred izvrševanje velikih in odgovornih nalog. Prepisana ponudba pa očitno kaže vašo nesposobnost in nesamostojnost.

Ponudba ni predpisan uradni obrazec. Tudi ni književno delo. Še manj pa pesnitev. Ponudba je nekakšen nagovor, s katerim prosimo človeka, ki ga ne poznamo, za uslugo: naj nam pokaže pot, pove, koliko je ura, ali pa pojasni karkoli drugega. To pomeni, da je slog ponudbe prost. Ni odločilno, kako povemo, marveč kaj povemo. Ponudba mora imeti vsebino. Vsebinsko, ki je za vašo osebo in vaše sposobnosti povoljna. Preproste, vsakdanje besede morajo izraziti njeno vsebino. Takšna ponudba bo vzbudila zaupanje do vaše osebe in vaših sposobnosti. S tem ste pa za dober uspeh ponudbe ukrenili vse, kar ste le mogli.

Največjo napako storite, če se pri pisanju ponudbe poslužite katerekoli knjižice. Jasno je, da boste tedaj, neposredno ali posredno, ponudbo prepisali. Prepisovanje iz te knjižice bi bila prav tako usodna napaka. Ta knjižica vam nudi zgolj načela in smer-nice, po katerih se ravnajte, če sestavljate ponudbo, ter vam poda praktične zgled, kako je moči ponudbo poosebiti in oddaljiti od obrazca in šablone.

Ponudba pod mikroskopom
(Metoda Mr. Buillera in ponudba M. Jaksona.)

Mr. Builler je industrijec v Bostonu. Izdeluje svilene tkanine. Večno je zaposlen. Njegova osebna

korespondenca se je jela kopičiti. Zato je sklenil najeti osebnega tajnika.

Vse, karkoli potrebujete, si v Ameriki priskrbite z oglasom. Tudi Mr. Builler išče z oglasom tajnika. »Evening Post of Boston« je priobčila oglas, a naslednjega dne je poštar v uradu Mr. Buillera izročil 567 pisem. Ponudbe.

Kako iz kopice ponudb najti pravega človeka?

Ponudbe so priromale na pisalno mizo Mr. Buillera. Vse. Toda Mr. Builler ne odpira kuvert. Tudi iz velikega kupa ponudb ne žreba tajnika. To bi bilo nezanesljivo.

Zato pa Mr. Builler prižge cigaro in sortira kuverte. Tiste, na katerih so naslovi napačno napisani; tiste, na katerih so naslovi na napačnem mestu; tiste, na katerih so znamke posevno nalepljene in zamazane; in tiste, na katerih se vidijo odtiski umazanih prstov kandidatov — kratkomalo vrže v stran. Neodprte romajo v koš.

S tem je Mr. Builler opravil prvi del svojega dela.

Kuverte, na katerih ni našel napak, prične Mr. Builler po vrsti odpirati. In sortira same ponudbe. Izloči vse tiste, katerih papir se po velikosti, barvi in kakovosti ne ujema s kuvertami; tiste, ki so nepravilno ali površno preganjene; tiste, katerih vsebina je nerazločno napisana in nepregledno razporejena.

Pri drugi cigari pride na vrsto čitanje ponudb. Mr. Builler ni čital ponudb, ki so bile slabo napisane ali slabo natipkane; ponudb, ki so imele vse polno slovničnih in stilističnih napak; ponudb, ki so bile sicer lepo napisane, toda prazne, brez vsebine. Pisalna miza Mr. Buillera je ostala skoraj prazna. A poleg nje je bila polna košara papirja.

Filmska statistika Jugoslavije

Po podatkih državne filmske centrale v Beogradu

Skupno je bilo v letu 1935. pri trgovinskem ministarstvu zaregistriranih 779 filmov v skupni dolžini 761.332 metrov. Od teh filmov je bilo 100 filmov domačih v skupni dolžini 23.136 m, in sicer je bilo 49 filmov kulturnih, 3 poročevalskih (žurnalov) in 48 reklamnih.

Filmov tuje proizvodnje je bilo 678 v skupni dolžini 735.738 m. Od teh je bilo dolgih zabavnih 261, kratkih zabavnih 128, kulturnih 47, poročevalskih (žurnalov) 134, reklamnih 108. En film je bil jugoslovansko-češkoslovaški »Življenje pa teče naprej« v dolžini 2458 m.

Cenzura je od vseh predloženih filmov prepovedala 14, in sicer 7 nemških, 2 ameriška, po 1 francoski, madžarski in švedski ter dva reklamna holandska filma. Zakaj so bili ti filmi prepovedani, se v poročilu filmske centrale ne navaja. Za mladino je bil prepovedan en sam film.

Domači tvrdi, ki so izdelovale filme, je bilo 12, od teh 9 v Zagrebu, 2 v Beogradu ter enega je izdelala komanda našega letalstva. Največ filmov je izdelal »Jugoslovanski prosvetni film« v Beogradu (23 kulturnih in 3 žurnale v skupni dolžini 8.684 m), najmanj pa »Artistik film« v Beogradu, ki je izdelal le en film v skupni dolžini 50 m.

Od domačih filmov je bilo 22 nemih, 78 pa zvočnih.

Od tujih filmov je bilo ameriških največ. Skupno je bilo ameriških filmov 436, od teh je bilo zabavnih 138, kratkih zabavnih 116, žurnalov 111, reklamnih 53 in kulturnih 18. Skupna dolžina ameriških filmov je bila 394.278 metrov, kar je znatno več, kakor pa so bili dolgi vsi drugi filmi.

Na drugem mestu je Nemčija s 144 filmi v dolžini 174.403 m. Od teh je bilo zabavnih 61, reklamnih 32, žurnalov 23, kulturnih 17 in kratkih zabavnih 11.

Francija je dala 27 filmov v skupni dolžini 49.556 m, od katerih je bilo zabavnih 18.

Nato slede: Avstrija s 30 filmi v dolžini 48.396 m (19 zabavnimi), Anglija s 14 filmi (12 zabavnimi), Češkoslovaška s 7, Rusija s 4, Romunija s 1 kulturnim in s po enim zabavnim Norveška, Poljska, Madžarska in Italija; en kulturni film je prišel iz Palestine, 6 pa iz Belgije.

Od ameriških filmskih družb so dale največ filmov družbe Fox, Paramount, Metro Goldwyn in Warner Gross. Na petem mestu je Ufa s 65 filmi.

Izposojevalnic filmov je bilo v vsej državi 30, od teh 22 v Zagrebu, 7 v Beogradu in 1 v Mariboru (»Krivec Franjo«). Največ filmov so izposodile posojevalnice v Zagrebu, ki so podružnice ameriških filmskih družb. Sploh je Zagreb glede filmske produkcije in trgovine na prvem mestu.

Vseh kinematografov

je bilo v Jugoslaviji 318, od teh 263 zvočnih in 55 nemih. Vsa gledališča so imela 92.905 sedežev.

Na ozemlju mesta Beograda je bilo 18 zvočnih kinogledališč s skupno 10.288 sedežev.

V donavski banovini je bilo 67 zvočnih in 12 nemih s 25.327 sedeži.

V savski banovini je bilo 57 zvočnih in 7 nemih gledališč z 22.454 sedeži.

V dravski banovini 40 zvočnih in 3 nemih z 11.592 sedeži.

V moravski 17 zvočnih in 3 nemih s 4.516 sedeži.

V vardarski 18 zvočnih s 4.770 sedeži.

V drinski 14 zvočnih in 1 nemi s 5.112 sedeži.

V primorski 12 zvočnih in 2 nemi s 4.157 sedeži.

V zetski 12 zvočnih z 2.657 sedeži.

V vrbaski 7 zvočnih in 4 nemi z 2.032 sedeži.

Potujočih kinematografov je bilo 22 nemih in 1 zvočni.

Vsak dan je delalo 71 kinematografov, 6krat tedensko 9, petkrat 8, štirikrat 32, trikrat 24, dvakrat 101 in enkrat na teden 50 gledališč.

V posameznih mestih je bilo zvočnih

	kinogledališč	s sedeži
Beogradu	16	9.798
Zagrebu	11	7.299
Ljubljani	8	3.435
Novem Sadu	4	2.402

Srem. Mitrovici	4	1.078
Sarajevu	3	1.550
Osiijeku	3	1.456
Skoplju	3	1.400
Petrogradu	3	1.300
Splitu	3	1.129
Beli Cerku	3	1.040
Nišu	3	800
Mostarju	3	580
Cetinjah	1	180

Relativno z ozirom na število prebivalstva je torej Ljubljana daleč pred drugimi mesti.

V vsa kinogledališča je investiranih 67-9 milijona Din, in sicer v gledališča savske banovine 20, donavske 13-9, dravske 10-8, Beograda 9-2, primorske 4-2, moravske 2-5, zetske 2-2, drinske 2-0, vardarske 1-9 in vrbasko 0-7 milijona Din.

Od 295 stalnih kinematografov je bilo zavarovanih 158 za 51-3 milijona Din. Kinogledališča v dravski banovini so bila zavarovana za 8 milijonov in so plačevala relativno najnižjo zavarovalnino (31.625 Din).

Šest tujih družb je snemalo filme v Jugoslaviji.

Finančna štiska Japonske

Sedanja japonska revolucija temelji na finančnem ministru Takahashi, ki je zopet dvignila zanimanje za gospodarsko stanje Japonske. Znano je, da je doseglo japonsko gospodarstvo po letu 1930 silen razmah, a je že pred tem bilo v neprestanem dvigu. Če označimo japonsko proizvodnjo v letu 1930 s 100, potem je narasla ta v letu 1933 na 124, v letu 1934 na 135 in v letu 1935 na 143,5 odstotka. Vendar pa se je začelo v zadnjem času opaziti, kako polagoma japonski izvoz nazaduje, ker so se vse države postavile v bran proti japonskemu dumpingu. Ta dumping je bil predvsem omogočen z nizkimi cenami japonskih izdelkov, ki so morale biti nižje, da ni bilo treba izplačevati industrijskim delavcem visokih mezd. Račun za japonsko industrijsko ekspanzijo je torej plačalo japonsko kmetijstvo. Deloma pa tudi uradništvo in oficirji, ker so bile tudi njih plače primeroma nizke.

Razvoj japonske industrije pa je dobil poseben podnet tudi zaradi silnega oboroževanja Japonske. Industrija je zato propagirala mandžursko ekspedicijsko in zagovarjala politiko ekstremnih nacionalistov. Posledica tega je bila, da se je vojni proračun stalno zviševal. Za leto 1936 je vlada povišala proračun vojnega ministristva od 491 na 614 milijonov jenov, morarstva pa celo za 180 milijonov na 712 milijonov jenov. 70 odstotkov vseh državnih izdatkov je že šlo za vojsko. In še niso bili vojski krogi zadovoljni, temveč so zahtevali nadaljnje zvišanje izdatkov za vojsko. Temu se je uprl finančni minister Takahashi, ki je opozarjal na silen porast japonskega notranjega dolga. Samo v zadnjem letu je izdala vlada za kritje vojnih izdatkov za eno milijardo jenov obligacij. Ves notranji dolg Japonske pa je narasel že na 10 milijard. To je bilo mogoče, ker so banke 35 do 40, hranilnice pa 50 svojih dohodkov investirale v državnih posojilih. Jasno je, da je bila glede notranje zadolžitve že dosežena vrhna meja. Če bi še nadalje rastle izdatki za vojno, potem bi morala priti devalvacija jena, čemur se je uprl finančni minister Takahashi in bil zato tudi umorjen. Umor je orga-

niziral »Črni zmaj«, kakor se imenuje tajna organizacija skrajnih nacionalistov in ki pridobiva stalno na moči in ki bo tudi pri sestavi nove vlade imela odločilno besedo. »Črni zmaj« sili na vojno in zato so bila tudi japonska zatrdjanja, da ostane japonska zunanja politika neizpremenjena, sprejeta tako v Moskvi kot tudi v Londonu in Washingtonu z največjo skepto.

Ozadje zadnje japonske vojaške revolucije

opisuje v »Wahrheit« Justin Steinfeld takole:

Nad 250 let že vpliva odločilno na potek japonske zgodovine nad vse bogata japonska rodbina Miteu. Nobena druga rodbina ji ni bila enaka, dokler ni modernizacija Japonske vrgla na vrh rodbino Miteubisi. Ta parvenijska rodbina, kakor jo je imenovala rodbina Miteu, pa se je začela mešati tudi v politiko. Ker ima silno veliko zunanjo trgovino, banke in zavarovalnice, more rodbina zaslužiti le, če je mir in če je valuta stabilna. To je bil tudi razlog, da se je začela rodbina mešati v politiko. Ustanovili so zato stranko »minseito«, ki velja kot demokracijska stranka. Rodbina Miteu pa je zaradi svojih velikih rudnikov, plavžev in težke industrije orientirana na vojno in se zato naslanja na stranko »sejuka«, ki je tudi povzročila ekspedicijsko v Mandžurijo. Pri zadnjih volitvah pa je zmagala stranka Miteubisi. Ni mogoče, da bi se stara rodbina Miteu spoprijaznila s tem dejstvom in se odrekla vplivu, ki ga je izvajala že od nekdaj na japonsko politiko. In tako se je pet dni po parlamentarnih volitvah začela vojaška revolucija na Japonskem.

Iz združnega registra

Vpisala se je Vodovodna in gospodarska zadruga v Žičah.

Razdružila se je in prešla v likvidacijo Pašniška zadruga v Poljanah. Likvidatorja Jakob Klinar in Janez Prisljan, oba v Poljanah.

Nadalje se je razdružila in prešla v likvidacijo Mlekarska zadruga v Trebeljevem. Likvidator posestnik Franc Mlakar v Trebeljevem.

Konkurzi in prisilne poravnave

Končano je poravnalno postopanje trgovca Vilka Garmuša v Prevaljah. Prav tako tudi postopanje trg. Franca Stingla v Dobrovniku.

Potrjena je poravnava, ki jo je sklenil trgovec Josip Vrenko v Brežicah s svojimi upniki. Tem plača 40odstotno kvoto v dveh enakih polletnih obrokih.

Povišanje potniških tarif

Generalni direktor drž. železnice inž. Naumović je izjavil novinarjem, da bodo potniške železniške tarife s 1. aprilom povišane za približno 10 odstotkov. To povišanje da je nujno, ker se lansko znižanje tarif ni obneslo. Takrat se je pričakovalo, da se bo potniški promet zbog nižjih tarif tako povečal, da bodo železniški dohodki narasli. Mesto tega pa so dohodki železnice padli za več ko 30 milijonov Din. Da se ohrani ravnovesje v proračunu, so se morale sedaj potniške tarife zvišati.

Še naprej pa ostane v veljavi znižanje tarif za prevoz življenjskih potrebščin in krme. Te tarife so zlasti pomagale prebivalstvu pasivnih krajev.

Tudi nedeljske izletniške karte po znižanih tarifah ostanejo še naprej v veljavi. Ne morejo pa veljati te karte tudi za praznike, ker je zaradi različnosti verskih praznikov prišlo vedno do nesoglasij.

Občni zbori

Centralna vinarna d. d. v Ljubljani ima 11. redni občni zbor v soboto dne 21. marca ob 16. v svojih prostorih, Frančiškanska ulica št. 11. Dnevni red običajen. Delnice (vsaj 25 delnic) je treba predložiti 6 dni pred občnim zborom pri Vzajemni posojilnici.

»Union«, hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani ima redni občni zbor v četrtek, dne 26. marca ob 17. uri v srebrni dvorani hotela Union. Dnevni red običajen. Delnice je treba predložiti 5 dni pred občnim zborom v pisarni družbe.

Doma in po svetu

Nj. Vel. kralj Peter II. je daroval vojnim invalidom 35.000 Din.

Zaradi smrti velike kneginje Viktorije Feodorovne, soproge vel. kneza Kirila, šefa vladarske hiše Romanovov, je proglašena na našem dvoru enomesečna dvorna žalost.

Ministrska seja, na kateri se bo razpravljalo o amandmanih, ki naj se vnesejo v finančni zakon, bo v četrtek.

Seje narodne skupščine so zaradi mohamedanskih praznikov odgojene do petka. Proračunska razprava v skupščini bo končana po sedanjih dispozicijah v torek.

Narodna skupščina je sprejela proračun vrhovne državne uprave z aklamacijami. Prav tako tudi proračun pravosodnega in prosvetnega ministristva.

Uredba o odpisu zaostalih davkov, po kateri bi se davčnim dolžnikom odpisalo tudi več ko 50% dolga, je imela v Savski banovini zelo slab uspeh. Skupno je bilo plačanih samo za 5 milijonov Din zaostalih davkov.

Gradbeni minister dr. Kožulj je odobril licitacijo za obnovo ceste St. Vid—Jepca. Nadalje je odobril kredit v višini poldrugega milijona Din za cesto St. Ilj—Maribor.

Novi proračun Savske banovine izkazuje 176 milijonov Din izdatkov in ravno toliko dohodkov. Proračun fondov in ustanov pa še 32-5 milijona Din. Za ceste je namenjenih v novem proračunu 25 milijonov Din. Med drugim je uvedena kot nov davek trošarina na izgotovljene obleke.

Število sodnih pripravnikov na področju ljubljanske sodišča se bo z amandmanom povišalo od 48 na 58, število pogodbenikov in dnevničarjev od 47 na 54, število služiteljev pa od 10 na 20.

Glavna zveza jugoslovanskih gospodarskih združenj ima dne 8. marca v dvorani »Union« v Beogradu svoj kongres. Poleg vprašanja razdolžitve kmeta in vseh gospodarskih ljudi, je na dnevnem redu tudi vprašanje »Bate«.

Obrotna zadruga v Sisku je praznovala te dni svojo stoletnico.

Znana džamija Skender paše v Sarajevu se je zaradi strohnosti porušila.

V Tunisu je umrl tamošnji ravnatelj Pasteurjevega zavoda prof. Nicolle, ki je dobil za svoja raziskovanja o tifusu, kugi in drugih epidemijah Noblovo nagrado.

Tajni sestanek vseh članov habsburške rodbine je bil po informacijah »Frankfurter Zeitung« te dni v nekem madžarskem mestu.

Ministrski predsednik dr. Hođa se je začel neoficialno pogajati tudi z narodnimi demokrati dr. Kramarja za njihov vstop v vlado.

Po Svici je sedaj tudi Švedska odklonila dovoljenje za bivanje voditeljem nemških narodnih socialistov, ki so hoteli na švedskem voditi narodno socialistično organizacijo.

Generalni štrajk tekstilnih delavcev v Lodzu, ki ga je proglasila Zveza tekstilnih delavcev, se je ponesrečil. Zveza je računala, da bo stakalo 50.000 delavcev, v resnici pa je izostalo od dela samo 4500 delavcev.

Končni izid španskih volitev je po uradni objavi naslednji: desničarski blok 135, blok centruma 65, levičarski blok 263 in baskiški nacionalisti 10 mandatov.

Izvršni odbor kominterne je odločil zbog sklenitve francosko-ruskega pakta, da se prenese sedež centrale za komunistično propagando iz Pariza v Basel.

Značilen za narodno socialistično justico je proces, ki je bil te dni završen v Berlinu. Zaradi uboja nekega narodnega socialistu v l. 1931. je bilo obsojenih na smrt 5 komunistov, ki so bili zaradi tega uboja že enkrat obsojeni ter so kazni tudi že odsedeli. Uboj pa obtožencem ni bil niti dokazan, temveč je bilo dokazano za tri obtožence samo to, da so oddali po en strel iz revolverja. Upoštevati je treba še to, da so bili takrat pretepi med komunisti in narodnimi socialisti na dnevnem redu. Kljub vsemu temu ta drakonična obsodba!

Argentinske parlamentarne in občne volitve, pri katerih je nastopilo 30 strank, so bile v glavnem mirne. Samo v vasi Vidal so bili nemiri in tu so bile ubite 3 osebe. Rezultat volitev bo znan šele čez nekaj dni.

Predsednik Roosevelt je podaljšal zakon o ameriški nevtralnosti, ki je potekel koncem februarja do maja 1937. Po tem zakonu je prepovedana denarna pomoč vojujočim se državam. Še nadalje pa je dovoljen izvoz za vojno važnih surovin kakor petroleja, olja, krme, bombaža in železnih odpadkov.

Turški delegat dr. Ruzdi Aras je karakteriziral delo odbora petih v Zenevi takole: »Pet ljudi se sestane v odboru štirih, da predlože trojici načrt, ki naj konča preprič dveh v interesu enega miru!«

Najnovejši Chaplinov film, ki ga ves svet hvali kot enega najboljših filmov, kar jih je dosedaj bilo, je bil v Nemčiji prepovedan. V Zenevi govore, da je bil prepovedan iz naslednjega vzroka. V filmu je scena, ko vzame Chaplin v brivnici v roke nemški ilustriran list. Na prvi strani celostranska slika Hitlerja. Vzame drugega, zopet ista slika in tako dalje po vrsti v vseh listih. Nato pravi Chaplin brivcu: »Ni drugače, brki morajo stran!« In zato prepoved filma.

Uprava velesejma v Leipzigu sporoča, da morejo tuji obiskovalci velesejma za časa trajanja velesejma plačevati kupljeno blago za polovico kupne cene v registrskih markah. Druga polovica kupnine pa se zaračuna po kliringu.

Na pekiški univerzi je prišlo do krvavega boja med dijaki in redarji, ki so skušali vdreti na univerzo. Več dijakov je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

V New Yorku je izbruhnila stavka pri liftih zaposlenega osebja. 95.000 hiš je zbog tega prizadetih.

Radio Ljubljana

Petek, dne 6. marca. 11.00: Šolska ura: Akademija ob 100-letnici rojstva Josipa Stritarja (izjava I. dekl. mešč. šola v Ljubljani) — 12.00: Citre in mandoline (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Orkestralni koncert resne glasbe (plošče) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj — 14.00: O surovi prehrani (ga. Milena Serko) — 14.20: Reproduciran klavirski koncert — 14.40: Kaj mora vsak vedeti o zemljiški knjigi (V. Bidovec) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nac. ura — 20.00: Akademija ob 100-letnici rojstva Josipa Stritarja. Sodelujejo: Akademski pevski kvintet, člani Nar. gled., prof. France Vodnik in Radijski orkester — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Radijski orkester.

Sobota, dne 7. marca. 12.00: Plošče — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, objava sporreda — 13.15: Plošče — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaj — 14.00: Radijski orkester — 14.40: Vzpojni pomen zaupanja (dr. Stanko Gogala) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Pereča zunanja politična vprašanja (dr. Alojzij Kuhar) — 20.15: Pesmi in zgodbe za oddih in kratek čas. Spored sestavlja Enka. — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Radijski jazz.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.